

انعام حجت درباره هدفمند کردن بارنه بنزین

۱- بارانه بنزین در شهروماه ۸۹ هدفمند شده است

با کاهش موثر سهمیه بنزین در فصل تابستان ۸۹ این روزها اکثر صاحبان خودروهای شخصی خرید بنزین ۴۰۰ تومانی را تجربه میکنند و رفتار مصرفی خود را با اقتضات بنزین نسبتاً گران تطبیق می دهند. چنانچه مصرف متوسط هر خودروی شخصی (با فرض استفاده از بنزین بدون بارانه) در ماه از حدود ۹۰ لیتر در نظر بگیریم، با وجود اختصاص سهمیه ۸۰ لیتری برای خودروهای شخصی در تابستان ۸۹ می توان نتیجه گرفت که از ابتدای شهریور ماه جاری بارانه بنزین برای خودروهای شخصی حذف شده است.

۲- اثر بخشی اجاری یک قانون کلیدی

در شهریورماه ۸۹ صاحبان خودروهای شخصی بجای ماهانه ۹ هزار تومان (۰۰۰لیتر صدتومانی)، ۳۶ هزارتومان(۰۰۰لیتر ۴۰۰تومانی) برای بنزین پرداخت خواهند کرد. تازه با فرض اینکه اثر جانبیتی (substitution effect) چهار برابر شد قیمت بنزین را در نظر بگیریم. با در نظر گرفتن اثر جانبیتی، می توان تصور کرد که در شهریور ماه ۸۹ صاحبان خودروهای شخصی با استفاده از حمل و نقل عمومی و کاستن از استفاده ضروری از خودرو خود، در مصرف بنزین صرفه جویی خواهند کرد. اقدامی که اکثر کسانی که اخیراً رسیده اند، تومانی خریداری شده اند، در فکر آن هستند. این همان تأثیری است که از تصویب و اجراء تبصره ۱۳ و با «قانون توسعه حمل و نقل عمومی و تسهیل مسافرت» انتظار داریم یعنی سوخت دادن صاحبان خودروها با استفاده از حمل و نقل عمومی در اثر کاهش تدریجی سهمیه بنزین. اکنون که تبصره ۱۳ و قانون مدیریت حمل و نقل عمومی و سوخت به هدف بنزین خود هدفمند کردن بارنه بنزین رسیده اند، بسیار بیفکرانه و حیث خواهند بود که دولت اجراء این قانون کلیدی را تکثیر بگذارد و هدفمند کردن بنزین را از مسیر مهمم، بیخطر و بر دوسر قانون هدفمند کردن بارنه ها محقق کند.

۳- تصور اشتباه در مورد هدفمند کردن بارنه ها

یکی از اشتباه ترین تصورات در مسیر هدفمند کردن بارنه ها این است که برای رسیدن به این هدف، به دنبال یک راه حل قطعی و عمومی باشیم چرا که چنین راه حلی وجود خارجی ندارد شاهد آنکه دولت با اختیارات نسبتاً بالایی که طی قانون هدفمند کردن بارنه ها از مجلس گرفته، ماهگشت به دنبال یک راه قطعی و عمومی برای هدفمند کردن بارنه ها است اما این دست نیافته و نخواهد یافت چراکه هدفمند کردن بارنه ها راه حل اختصاصی دارد نه عمومی، تولید و توزیع و بازار و مصرف بنزین، آرد، کود کشاورزی، انرژی صنایع و... هر یک فعالیت خود را دارند و هدفمند کردن بارنه های آنها راه حل خاص و متممی خود را می طلبد. راه حل اختصاصی برای هدفمند کردن بارنه بنزین، همین ادامه اجراء قانون «توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت» است. یعنی کاهش تدریجی سهمیه خودروهای شخصی و توسعه حمل و نقل عمومی با بارنه های هدفمند شده.

۴- سهم گام موثر تا هدفمندی بارنه بنزین

کاهش تدریجی سهمیه خودروهای شخصی با توسعه حمل و نقل عمومی، مسیر نسبتاً تقویت کامل سوخت، نظارت و نظافت و بسیار موثر برای هدفمند کردن بارنه ها است و طی ۷ سال گذشته هزینه های آن پرداخت شده و اکنون به نتیجه رسیده است. در این فرایند با سهم ۵۱ درصد می توان بارنه بنزین را به شرح زیر کامل هدفمند کرد:

- ۱- کاهش سهمیه همه خودروهای شخصی به صفر طی پاییز و زمستان ۸۹. مثلاً اختصاص ۱۰۰لیتر به شهروهای شخصی برای پاییز ۸۹ و ۰۰۰لیتر برای زمستان ۸۹ و مصرف برای بهار ۹۰ به بعد.
- ۲- حذف تعداد بیشتری خودروی گران قیمت و متعلق به افشار مرفه از فهرست خودروهای دارای سهمیه طی پاییز و زمستان ۸۹
- ۳- تسهیل در تقویت حمل و نقل عمومی و نظارت موثر تر تاکسی، اما، وانت بارها، ون ها، آمبولانس ها، مینی بسوها و دیگر خودروهای عمومی که بنزین ارزان دریافت می کنند. این سهمیه نسبت به اجراء قانون هدفمند کردن بارنه ها (حذف ناگهانی بارنه بنزین نسبت به پرداخت ووجه آن به حساب عموم) بسیار کم خطرتر، کم دردسستر، شفاف تر و موثرتر است.

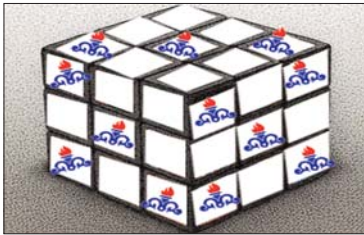
۵- اقدام مکمل برای برداشتن بار بنزین از دوش دولت

می توان در کنار این کار، به شرکت های بخش خصوصی و تعاونی داخلی و خارجی اجازه داد در ایران پمپ بنزین تأسیس و با خرید بنزین از پالایشگاه های داخلی و خارجی، به قیمت آزاد بنزین عرضه کنند. چه بسا دولت بتواند از بنزین فروش رفته در این پمپ بنزین ها همان مبالغ هم دریافت کند و چه بسا با این اقدام، شرکت عرضه بنزین و زمانی که فرآورده های نفتی می تواند منحل شود. حدود ۷ سال پیش و پیش از کم موبایل حدود ۲ میلیون تومان بود. اینکه شرکت های غیر دولتی تلفن همراه برای فروش سهم کارت جایزه بگذارند، قابل تصور نبود. با انحصار زدایی از تهیه و توزیع بنزین، چه بسا تا چند سال آینده در پمپ بنزین های بنزین بنزیم که معنای شیشه خودروهایمان را پاک کنند یا در قرعه کشی ماهانه یک خودروی نو شرکتیمان دهند! این وضعیت غیرقابل دسترس و رویایی نیست همانطور که امروز فروش سهم کارت با جایزه روی نیست، با آزاد شدن بخش و بخش فروش بنزین، چه بسا در سالهای آینده تصور اینکه روزی در ایران دولت و مجلس برای تعیین قیمت بنزین بحث می کنند و بنزین، مساله بحرانی بوده، بر عین قیمت خنده دار باشد.

انعام حجت

قانون توسعه حمل و نقل و مدیریت مصرف سوخت، این روزها در کاستن از مصرف بنزین جواب داده و تا هدفمند کردن کامل بارنه بنزین، چندگام دیگر فاصله ندارد. کنار گذاشتن این سیاست که گاهی باعث و بخره شده است. بنابراین ۸۹. عملیات خرید کارت سوخت در سالهای گذشته برداشته شده، اشتباهی بزرگ و تاریخی خواهد بود. انتظار می رود دولت مجرب با پذیرش منطق فوق، اعلام کند که در اجراء قانون هدفمند کردن بارنه ها، اختصاصی عمل خواهد کرد و در مورد خاص بنزین، بجای پرداخت پول به حساب مردم، بارنه ای برای خودروهای شخصی را با برنامه ای روشن و شفاف بنی بنی پذیرد. طی ۶ ماه آینده قطع می کند و همزمان ضمن توسعه و کارآمدسازی حمل و نقل عمومی، بر مصرف سهمیه بنزین خودروهای عمومی نظارت موثرتری خواهد کرد.

پازل ناقص

نگاه تحلیلی دانش نفت به ترکیب هیأت مدیره شرکت ملی نفت؛

حمیدرضا سکویی

پارس جنوبی، از اهمیت بسیار بالا برخوردار شده است. خوشبختانه از زمان انتخاب آقای مهندس میرکاشانی به عنوان وزیر نفت و انتخاب مهندس اوجی به عنوان مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، گاز جایگاه برجسته تری در دولت دهم یافته است. افزایش تولید در عرصه داخلی و افزایش صادرات گاز به ترکیه که پیمان آن دریافت فرمات از این کشور به دلیل ناتوانی در دریافت گاز وعده داده شده بود، پایان مذاکرات فرسایشی صادرات گاز به پاکستان و از همه مهمتر بازگشت شرکت صادرات گاز به مجموعه شرکت ملی گاز، همگی مصداق تجریبات زیادی در عرصه نفت برخوردارند. آقایان سید مسعود میرکاشانی وزیر نفت، احمد قله بانی مدیرعامل شرکت ملی نفت، علیرضا تازار روسیه را که هدفشان تسلط بر ایران را منظور مستریم به آبهای آزاد بود و از ای یان نمی بریم، دوران استعمار بریتانیا را که هدفش، سیطره بر نفت ایران بود، همه اینها بدین معناست که ما باید قردوان و سرگزران این نعمت ها باشیم و به بهترین نحو ممکن از آن استفاده کنیم. هرچند عده ای نفت را برای کشورمان، نه یک نعمت بلکه یک بلا می دانند و معتقدند نفت موجب عقب ماندگی کشور ما شده اما واقع بینان اعتقاد دارند آنچه رشد و توسعه هر کشوری را رقم می زند، چگونگی مدیریت منابع در آن است و خود را با عدم وجود نفت با نعمت جدا می بینند در هر کشوری، بی نفعه نمی توانند موجبات ترقی با معکوس بماندگی آن را فراهم سازد. داستان نفت در ایران نیز داستانی نیست آنکه در بیش از یک دهه سال اخیر در مدیریت بر آن با چالش هایی مواجه بوده ایم اما هیچگاه از این چالشها نتوانسته در موقعیت ممتاز ایران در عرصه مبادلات انرژی در جهان خدشه ای وارد کند. ایران سومین منابع غنی نفت جهان و دومین منابع غنی گاز را در اختیار دارد و از این لحاظ از موقعیت مناسبی برخوردار است. درجه اهمیت بالاتر در هیأت مدیره نفت است، در این مورد دو مصداق بارز وجود دارد. نخست، غیبت مدیرعامل شرکت ملی گاز در حال حاضر مدیران شرکت ملی نفت در هیأت مدیره نفت است. این غیبت، غیبت پایه گذاری کرد تا همگی با هم شاد باشند و ارتقای صنعت نفت ایران باشد. با اصلاح پازل ناقص هیأت مدیره نفت نیل به این هدف امکانپذیر خواهد بود.

تربوین آزاد

ضرورت تقدید از مدیران ورزش نفت

می خواستیم به مدیران ارشد نفت بگوییم قدر مدیران ورزشی خود را بدانند. این مدیران دلسوز بودند که تیم فوتبال نفت تهران را از لیگ تهران به لیگ برتر رساندند. مدیریت سنجیده و عملکرد صحیح این آقایان موجب گردید که فوتبال نفت در پایتخت دوباره احیا شود. می خواستیم خواهش کنیم به هر نحوی که مدیران ارشد شرکت ملی نفت صلاح بدانند از خدمات آنان به نحو شایسته ای تقدیر شود. خوشبختانه فوتبال نفت در لیگ برتر هم خوش درخشیده است. این هم شهادتی دیگر است بر تدبیر درست مدیران دلسوز ورزشی تیم فوتبال نفت تهران که کادری مجرب را برای این تیم انتخاب کردند.

علی یوسفی تهران

احسن به وقت تهران

واقعا پایستی به نحوه بازی کرد تیم فوتبال نفت تهران در لیگ برتر فوتبال کشور احسن گفت. این تیم با وجود هزینه های میلیاردی تیم های دیگر نتایج خوبی گرفته است. نفت تهران تاکنون تیم های قدرتمندی چون استقلال و استیل آذین را متوقف کرده است و با افتخار نتایج سایر دیدارهایش نیز قابل توجه و چشمگیر بوده است. همین که نفت تهران تیم های توانمند را متوقف می کند جای تقدیر و شکر را دارد.

علی قهرمانی

ترکیب هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران ترکیب کارشناسی شده ای نیست و باید برای اصلاح آن اقدام شود. هیأت مدیره شرکت ملی نفت باید فوری و کارآمدتر باشد.

وحدت رویه ایجاد کنید

به نظر من برای انتخاب اعضای هیأت مدیره شرکت ملی نفت باید وحدت رویه ایجاد شود تا از انتخابی سلیقه ای که به ضرر نفت است جلوگیری به عمل آید.

سبحانی-اصناف

دانش نفت، طی ۱۰ روز گذشته، مباحثات تلفنی فراوانی در انتقاد از شیوه انتخاب و افراد انتخابی شده در هیأت مدیره شرکت ملی نفت دریافت کردیم که به دلیل ترکیب مشابه پیامها از تکرار آن خودداری می کنیم. در این شماره از نشریه به تفصیل به این موضوع پرداخته ایم که تلاش شده نظرات شما مخاطبان نشریه منی هم در آن لحاظ شود. این مطلب نظر شما خودتان گران عزیز سباسگزار.

مصابین بین المللی

ضمن تشکر از زحمات شما دست اندرکاران محترم نشریه، خواهشمندم از مطالب و تحلیل ها و گزارشهای عرصه بین المللی در حوزه نفت، گاز، و پتروشیمی بیشتر استفاده کنید.

صادقی- کرمانشاه

کشور ما از پتانسیل بالایی برای صادرات گاز برخوردار است. با توجه به تحرکات امپدورکننده شرکت ملی گاز در این عرصه، امیدوارم با حمایت مدیران و مسئولان اجرائی کشور شاهد موفقیت حقیر ایران در عرصه صادرات گاز در حوزه بین الملل باشیم.

ذوالفقاری- مشهد

پس از این بست در صادرات گاز ایران برای اعبارات در قالب قرارداد گروست، اکنون به نظر می رسد صادرات گاز ایران به عمان هم دچار مشکل مشابهی شده است. با توجه به علاقمندی کشورهای مغرب برای دریافت گاز از ایران، نباید فرصتها را به راحتی از دست بدهیم.

کریمی- اهواز

سرماهی گذاری های نفتی همسایگان

هر روز در فضای عمومی می شنویم که کشورهای همسایه ما در پروژه های نفتی، سرمایه گذاری های چندین میلیارد دلاری انجام داده اند. امیدوارم این کشورها همکاری را با ما باشند تا از رفیقای عقب بقیتم.

پروژه های نیمه کاره

به عنوان یک ناظر دلسوز می خواستم بگویم برخی از پروژه های نفتی با پتروشیمی با تأخیرهای فراوانی مواجه شده است. خواهشمندم مسئولان امر زمان بندی اجراء پروژه ها را دقیق تر برنامه ریزی کنند تا شاهد این تأخیرها که عامل ایجاد بدهگمی در بین مردم است نباشیم.

توسعه صادراتی

خبر توسعه میدان مشترک نفتی اسفندبار با توان نیروهای داخلی و بدون بهره گیری از منابع قطر و مازری، خبر خوبی است که امید است با همکاری مسئولان شاهد توسعه این میدان در کوتاه مدت باشیم. پازل کنید که نیروهای داخلی از توانمندی زیادی برخوردارند. تنها باید از آنها حمایت بیشتری صورت گیرد.

نکته

از اینکه صفحات نشریه رنگی شده و نشریه را با کیفیت خود به دست ما می رسانید از شما قدردانی می کنیم.

تسکرو از کیفیت نشریه

دانش نفت، پیامهای تلفنی متعدد شما مخاطبان گرامی ای باعث بود کیفیت چاپ نشریه باعث دلگرمی ما شد. این بار افزایش هزینه ها را برای ما سبک می کند، به دلیل آنکه تصور می کنیم وظیفه خود را در قالب شما همراهان نشریه انجام داده ایم. از چاپ پیامهای تلفنی محبت آمیز شما بهره برداریم. کیفیت چاپ نشریه خودداری می کنیم تا مجال بیشتری برای اطلاع رسانی به شما داشته باشیم. از ابراز لطف شما سباسگزاریم و آرزوی می کنیم پروردگار معالما را در مسیر خدمت رسانی به شما سهیلند کند.

قیمت بنزین تعیین شد اما دولت اعلام نمی کند؛ اعلام ناگهانی قیمت بنزین

تومان در زمان هدفمندی بارنه ها عرضه شده بود. بیشتر از سایر سناریوهای دیگر است. در همین حال، محسن خجسته مهر معاون وزیر نفت در گفتگو با مهر از بنزین به عنوان استراتژی ترین کالای کشور محمدرضا فریزین سخنگوی اقتصادی دولت در این باره با بیان اینکه نتیجه تعیین قیمت بنزین در کارگروه طرح تحول اقتصادی نهایی شده است، این فرآورده سوختی به حدود ۶۰ میلیون لیتر در روز عرضه دارد. گزارش مهر حاکی از آن است که در پنج ماه نخست سالجاری بنزین عرضه ترین کالای وارداتی کشورمان بود و با اختصاص ۹۲۲ درصد از کل ارزش واردات و ۱۰۲۸ درصد از وزن، جایگاه نخست را به خود اختصاص داده است. این ابتدای سالجاری تاکنون به طور متوسط روزانه ۶۶۶ میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف شده که مصرف این فرآورده نفتی نسبت به مدت مشابه سال گذشته روزانه حدود دو میلیون لیتر کاهش یافته است. کاهش سهمیه خودروهای شخصی از مهمترین عوامل در کاهش مصرف کل بنزین به شمار می رود اما مناسب است این کاهش صرف، تقاضای برای دریافت بنزین آزاد ۴۰۰ تومانی هم در جایگاههای سوخت افزایش یافته است. هم اکنون قیمت هر لیتر بنزین بارانه ای ۱۰۰ تومان، بنزین سوپربارانه ای ۱۵۰ تومان، بنزین نیمه بارانه ای ۲۰۰ تومان و بنزین نیمه بارانه ای سوپر ۵۵۰ تومان است.

بنزین قرار است در فصل پاییز اعلام بخورد. کارگروه تحول اقتصادی دولت با بررسی سناریوهای مختلف درباره قیمت عرضه بنزین، سرانجام اخیرا تکلیف این فرآورده سوختی را مشخص کرده است. محمدرضا فریزین سخنگوی اقتصادی دولت در این باره با بیان اینکه نتیجه تعیین قیمت بنزین در کارگروه طرح تحول اقتصادی نهایی شده است، تاکید کرده است: اخبار مربوط به اصلاح قیمتها در زمان لازم به اطلاع مردم خواهد رسید.

اعلام ناگهانی قیمت بنزین

براساس برنامه ریزیهای انجام شده، قرار است قیمت بنزین به هم اکنون بلکه در آستانه هدفمندی بارنه ها اعلام شود. به احتمال بسیار زیاد، ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور سهمیه بنزین مردم را نیز اعلام خواهد کرد اما سهمیه بنزین برای آبان و آذر فعلا با اما و اگر مواجه شده است و سرانجام آن به زمان اجراء هدفمندی بارنه ها به بستگی دارد. محمد رضا رویانیا رئیس ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور با اشاره به عرضه بنزین تک نرخی پس از اجراء هدفمندی بارنه ها، گفته است: قصد داریم بنزین را با یک قیمت نیمه بارانه ای عرضه کنیم.

بنزین تک نرخی؛ محتمل ترین گزینه

با این سخنان نیز مشخص می شود احتمال اینکه بنزین به صورت تک نرخی و با قیمت ۴۰۰

نگاه تحلیلی

بنزین قرار است در فصل پاییز اعلام بخورد. کارگروه تحول اقتصادی دولت با بررسی سناریوهای مختلف درباره قیمت عرضه بنزین، سرانجام اخیرا تکلیف این فرآورده سوختی را مشخص کرده است. محمدرضا فریزین سخنگوی اقتصادی دولت در این باره با بیان اینکه نتیجه تعیین قیمت بنزین در کارگروه طرح تحول اقتصادی نهایی شده است، تاکید کرده است: اخبار مربوط به اصلاح قیمتها در زمان لازم به اطلاع مردم خواهد رسید.

اعلام ناگهانی قیمت بنزین

براساس برنامه ریزیهای انجام شده، قرار است قیمت بنزین به هم اکنون بلکه در آستانه هدفمندی بارنه ها اعلام شود. به احتمال بسیار زیاد، ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور سهمیه بنزین مردم را نیز اعلام خواهد کرد اما سهمیه بنزین برای آبان و آذر فعلا با اما و اگر مواجه شده است و سرانجام آن به زمان اجراء هدفمندی بارنه ها به بستگی دارد. محمد رضا رویانیا رئیس ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت کشور با اشاره به عرضه بنزین تک نرخی پس از اجراء هدفمندی بارنه ها، گفته است: قصد داریم بنزین را با یک قیمت نیمه بارانه ای عرضه کنیم.

بنزین تک نرخی؛ محتمل ترین گزینه

با این سخنان نیز مشخص می شود احتمال اینکه بنزین به صورت تک نرخی و با قیمت ۴۰۰

دانش نفت: کارگروه تحول اقتصادی دولت قیمت بنزین را تعیین تکلیف کرده اما قرار است در آستانه اجراء هدفمندی بارنه ها (احتمالاً آبان ماه) جزئیات این تصمیم اعلام شود.

دولت سوت هدفمندی بارنه ها را در فصل پاییز اعمال (احتمالاً آبان ماه) به صدا درخواهد آورد تا جراحی اقتصاد ایران پس از گذشت بیش از سه دهه از پیروزی انقلاب اسلامی آغاز شود.

هدفمندی بارنه ها در زمانه دوم توسعه

البته موضوع هدفمند کردن بارنه ها به سالیان قبل و به دو بدو در آستانه هدفمندی بارنه ها اولین بار بود. موضوع هدفمند کردن بارنه ها اولین بار در برنامه دوم توسعه کشور مطرح شد بود. در این میان، سابقه پرداخت نقدی بارنه ها برای اولین بار به دولت کارگزاران برمی گزیده، همان ساله که بارنه بود. در برنامه های توسعه، ولی به دلیل اینکه یونان زیرساختها، این طرح با شکست مواجه شد. در نهایت دولت اصلاحات نیز با وجود بی ثباتی در برنامه توسعه ای کشور، هیچگاه برنامه هدفمند کردن بارنه ها اجراء نشده، شاید به همین خاطر بود که سید محمد خاتمی رئیس جمهور سابق ایران در سال ۱۳۸۵ برای اولین بار بنیودرت که دولتش در هدفمند کردن بارنه ها موفق نبود و در این باره در سال ۱۳۸۵ گفته بود: «بلعبار بارنه انرژی و حشتناک است. می توانستیم در هدفمند کردن